

Merkezi yönetim bütçesi Mart ayında 47,2 milyar TL açık verdi.

Mart ayında bütçe gelirleri teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki hızlı yükselişin etkisiyle yıllık bazda %83,9 oranında artarak 286,8 milyar TL'ye ulaşırken, bütçe harcamaları %48,5 ile nispeten ılımlı bir artışla 334 milyar TL oldu. Böylece, Şubat ayında 170,6 milyar TL ile tarihi yüksek düzeyine ulaşan bütçe açığı Mart ayında 47,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Mart ayında faiz harcamaları yıllık bazda %67,3 artışla 45,1 milyar TL olurken, faiz dışı bütçe dengesi 2,1 milyar TL açık verdi. Yılın ilk çeyreğinde toplam bütçe açığı 250 milyar TL, faiz dışı açık 149,4 milyar TL oldu.

Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri hızlı artış kaydetti.

Mart ayında bütçe gelirlerinde yıllık bazda kaydedilen hızlı artışta teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 7 kattan fazla yükselmesi etkili oldu. Bu gelişmede, TCMB'nin Hazine'ye geçtiğimiz yıl Şubat ayında gerçekleştirdiği faaliyet geliri aktarımının bu yıl Mart ayında gerçekleşmesi rol oynadı. Mart ayında vergi gelirleri de yıllık bazda %55,9 artarak 198,6 milyar TL düzeyine ulaştı. Bu dönemde tüketim harcamalarında gözlenen canlı seyir paralelinde özel tüketim vergisi (ÖTV) ve ithalde alınan KDV gelirleri yıllık bazda sırasıyla %92,8 ve %42,3 artış gösterdi. Deprem felaketinin ardından deprem bölgesinde ertelenen vergi

tahsilatlarının etkisiyle kurumlar vergisi gelirleri ise yıllık bazda %75 oranında azaldı. Yılın ilk çeyreğinde bütçe gelirleri yıllık bazda %31,9 artış göstererek 794,7 milyar TL seviyesine yükseldi.

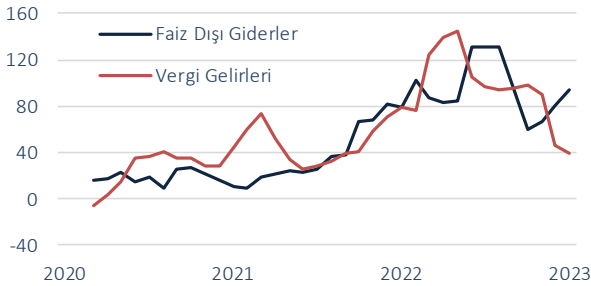
Mart ayında bütçe harcamaları nispeten ılımlı arttı.

Mart ayında bütçe harcamalarındaki yıllık artış %48,5 ile TÜFE enflasyonunun altında gerçekleşti. Yıllık bazda enerji fiyatlarında gözlenen gerileme nedeniyle KİT'lere yönelik iç borç aktarımlarının yıllık bazda %90,9 oranında azalarak 3,5 milyar TL düzeyine inmesi bütçe harcamalarındaki artış sınırlandırdı. Öte yandan, yıllık bazda yaklaşık iki katına çıkan personel giderleri bütçe harcamalarını en fazla artıran kalem oldu. Bu dönemde cari transferler de yıllık bazda %45,4 artış sergileyerek 124,7 milyar TL'ye ulaştı. Cari transferler kalemi altında Hazine yardımlarındaki 14,5 milyar TL ve sosyal güvenlik kurumlarına yapılan görevlendirme giderlerindeki 10,2 milyar TL düzeyindeki artışlar öne çıktı. Döviz kurlarındaki nispeten yatay seyir paralelinde Mart ayında KKM hesaplarına ilişkin gider oluşmadı. Yılın ilk çeyreğinde ise bütçe harcamalarındaki yıllık artış %82,7 düzeyinde gerçekleşti.

Beklentiler...

Mart ayında TCMB faaliyet gelirin bütçeye aktarılması bütçe gelirlerini desteklerken, bütçe harcamalarındaki artışın nispeten ılımlı kalması bütçe açığındaki genişlemeyi sınırlandırdı. Öte yandan, deprem felaketinin de etkisiyle yılın ilk çeyreğinde bütçe açığı 250 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek yıl geneli için hedeflenen 659 milyar TL'lik bütçe açığı hedefinin yaklaşık %40'ına ulaşmış oldu. Nisan ayı başında OPEC+ ülkelerinin petrol üretiminde kesintiye gitme kararının etkisiyle yükselen küresel enerji fiyatları ve döviz kuru gelişmeleri bütçe dengesi üzerindeki risklerin devam edeceğine işaret ediyor.

Faiz Dışı Bütçe Giderleri ve Vergi Gelirleri
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Mart		%	Ocak-Mart		%	2023 Bütçe Hedefi	Gerç./ OVP Tahmini (%)
	2022	2023		2022	2023			
Harcamalar	224,9	334,0	48,5	571,7	1.044,8	82,7	4.469,6	23,4
Faiz Harcamaları	26,9	45,1	67,3	84,8	100,7	18,6	565,6	17,8
Faiz Dışı Harcamalar	198,0	289,0	45,9	486,9	944,1	93,9	3.904,0	24,2
Gelirler	156,0	286,8	83,9	602,5	794,7	31,9	3.810,1	20,9
Vergi Gelirleri	127,4	198,6	55,9	455,2	631,0	38,6	3.199,5	19,7
Diğer Gelirler	28,6	88,2	209,0	147,4	163,7	11,1	610,6	26,8
Bütçe Dengesi	-69,0	-47,2	-31,5	30,8	-250,0	-	-659,4	37,9
Faiz Dışı Denge	-42,0	-2,1	-94,9	115,6	-149,4	-	-93,8	-

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.